JURI JAKOVENKO

alfabeto

con una prosa di
EUGENIO DE SIGNORIBUS

JURI JAKOVENKO

alfabeto

con una prosa di
EUGENIO DE SIGNORIBUS

CALCOS edizioni
San Benedetto del Tronto

JURI JAKOVENKO

alfabeto

con una prosa di
EUGENIO DE SIGNORIBUS

CALCOS edizioni
San Benedetto del Tronto

Non è solo un sogno quello che sto per raccontare ma è una perdita vera di ciò a cui più tengo: la parola.

Non ci feci caso, in un primo momento di difficoltà, quando volevo dire delle cose ma le parole non mi venivano, come si fossero nascoste, giocassero a rimpiattino e aspettassero che le ripensassi e gridassi infine – Tana! Vi ho trovate!.. –

Pensavo fosse stanchezza. Quante persone conosco che, raccontando qualcosa, a un certo punto s'impuntano, attendono il nome, si toccano la fronte in uno sforzo penoso… e poi rinunciano, scuotendo per un po' la testa, sconsolati…

Pensavo dunque di essere entrato nella folta schiera degli smemorati occasionali ma recuperabili.

Mi sbagliavo. Nei giorni successivi, sempre più spesso mi accadeva di sostituire termini sfuggenti con i rispettivi francesi (la mia seconda lingua): janvier, avril, lire, ad esempio, perchè gennaio aprile e leggere li aveva inghiottiti una corrente grigia e non li riportava al loro posto…

Arrivò il momento in cui tutti i pensieri trovavano tutte le parole sfaldate: e ogni lettera se ne stava da sè, per aria o pendolante tra le dita adunche di arti serpentini o da tentacoli sorgenti da un cervello confuso e abbandonato, cunicoli da cui uscivano visioni di volti umani (ehi, dove andante?! fermatevi!) fagocitati da scaglie e gusci di altri generi viventi…

Tutto il cerchio della testa era infine esploso: nulla era più reale ma solo un incubo vorticoso dove le sole singole lettere mi rimanevano familiari. Le vedevo come foglie d'autunno fatte svolazzare da un mago dal volto irridente in uno spazio scomposto, metamorfosato. E io cercavo di acciuffarle, come un bambino, saltellando, allungando le mani, chiamandole senza che un suono le accompagnasse… Fin chè non vidi più nulla.

Tornare al principio

Non è solo un sogno quello che sto per raccontare ma è una perdita vera di ciò a cui più tengo: la parola.

Non ci feci caso, in un primo momento di difficoltà, quando volevo dire delle cose ma le parole non mi venivano, come si fossero nascoste, giocassero a rimpiattino e aspettassero che le ripensassi e gridassi infine - Tana! Vi ho trovate!..- Pensavo fosse stanchezza. Quante persone conosco che, raccontando qualcosa, a un certo punto s'impuntano, attendono il nome, si toccano la fronte in uno sforzo penoso... e poi rinunciano, scuotendo per un po' la testa, sconsolati... Pensavo dunque di essere entrato nella folta schiera degli smemorati occasionali ma recuperabili.

M' sbagliavo. Nei giorni successivi, sempre più spesso mi accadeva di sostituire termini sfuggenti con i rispettivi francesi (la mia seconda lingua): *janvier*, *avril*, *lire*, ad esempio, perché gennaio aprile e leggere li aveva inghiottiti una corrente grigia e non li riportava al loro posto...

Arrivò il momento in cui tutti i pensieri trovavano tutte le parole sfaldate: e ogni lettera se ne stava da sé, per aria o pendolante tra le dita adunche di arti serpentini o da tentacoli sorgenti da un cervello confuso e abbandonato, cunicoli da cui uscivano visioni di volti umani (chi, dove andate?! fermatevi!) fagocitati da scaglie e gusci di altri generi viventi... Tutto il cerchio della testa era infine esploso: nulla era più reale ma solo un incubo vorticoso dove le sole singole lettere mi rimanevano familiari. Le vedevo come foglie d'autunno fatte svolazzare da un mago dal volto irridente in uno spazio scomposto, metamorfosato. E io cercavo di acciuffarle, come un bambino, saltellando, allungando le mani, chiamandole senza che un suono le accompagnasse... Finché non vidi più nulla.

JURI JAKOVENKO

alfabeto

con una prosa di
EUGENIO DE SIGNORIBUS

CALCOS edizioni
San Benedetto del Tronto

abc

def

gh

ijkl

mno

pqr

stuy

xvz

«ALPHABET»
by YURY YAKAVENKA

The Belarusian artist **Yury Yakavenka** had dreamed for along time about reviving the European tradition to create a folder of graphic sheets, united with one idea. To implement it the artist chose a quite popular in art theme of alphabet. Prevalence to the theme is determined by its centuries-old actuality for artistic culture. Starting from the biblical «In the beginning was the Word...», through numerous historically-cultural interpretations the alphabet theme actualizes the role of a letter, word and language in contemporary informational civilization. Its significance is emphasized by culturologic concept according to which knowing the language is determining feature of human nature and the whole human culture.

Appeal of Yury Yakavenka to the theme of the alphabet is determined by the wish to implement

«АЛФАВИТ»
ЮРИЯ ЯКОВЕНКО

Белорусский художник **Юрий Яковенко** давно мечтал возродить европейскую традицию создания папки графических листов, объединённых одной идеей. Для воплощения этого замысла художник выбрал довольно популярную в искусстве тему алфавита. Распространённость этой темы обусловлена её извечной актуальностью для художественной культуры. Начиная с библейского «Сначала было Слово...», через многочисленные историко-культурные интерпретации тема алфавита актуализирует роль буквы, слова и языка в современной информационной цивилизации. Её значение подчёркивает культурологическая концепция, согласно которой обладание языком

«АЛФАВІТ»
ЮРЫЯ ЯКАВЕНКІ

Беларускі мастак **Юрый Якавенка** даўно марыў адрадзіць еўрапейскую традыцыю стварэння папкі графічных лістоў, аб'яднаных адной ідэяй. Для ўвасаблення гэтай задумы мастак выбраў даволі папулярную ў мастацтве тэму алфавіта. Распаўсюджанасць гэтай тэмы абумоўлена яе спрадвечнай актуальнасцю для мастацкай культуры. Пачынаючы з біблейскага «Спачатку было Слова…», праз шматлікія гісторыка-культурныя інтэрпрэтацыі тэма алфавіта актуалізуе ролю літары, слова і мовы ў сучаснай інфармацыйнай цывілізацыі. Яе значэнне падкрэслівае культуралагічная канцэпцыя, адпаведна каторай валоданне мовай з'яўляецца вызначальнай характарыстыкай прыроды чалавека і ўсёй чалавечай культуры.

Звяртанне Юрыя Якавенкі да тэмы алфавіта абумоўлена жадан-

in the art of graphics his vision of a letter image and its role in contemporary culture. Perception and interpretation of a letter and a word is done in two ways: the first is perception of a letter as a sign with monosemantic meaning and the second which is an interpretation of a letter as a symbol with its polysemanticism, associativity and mysticism. In real cultural phenomena these two perception currents are interconnected, complemented and synthesized. In the project «Alphabet» Yakavenka implemented exactly such synthesized letter perception – both as sign and symbol, having linked it with the world of his images. Besides he aimed at reaching purely artistic purposes: to show beauty and peculiarity of a letter contained in a certain shape.

This project was realized thank to participation of Italian printer-artist Giuliano Jacomucci – one of the leading European printers. This cooperation is determined by interest of Yakavenka in European interaction tradition of graphic

является определяющей характеристикой природы человека и всей человеческой культуры.

Обращение Юрия Яковенко к теме алфавита обусловлено желанием воплотить в искусстве графики своё видение образа буквы и её роли в современной культуре. Восприятие и интерпретация буквы и слова происходит двумя путями: первый – это восприятие буквы как знака с однозначным прочтением, второй – это интерпретация буквы как символа с его многозначностью, ассоциативностью и мистичностью. В реальных явлениях культуры эти два потока восприятия переплетаются, взаимодополняются и синтезируются. В проекте «Алфавит» Яковенко воплотил именно такое синтезное представление буквы – одновременно как знака и как символа, связав его с миром своих образов. Кроме того, он стремился решить чисто художественные задачи: показать красоту и самодостаточность буквы, заключённой в определённой форме.

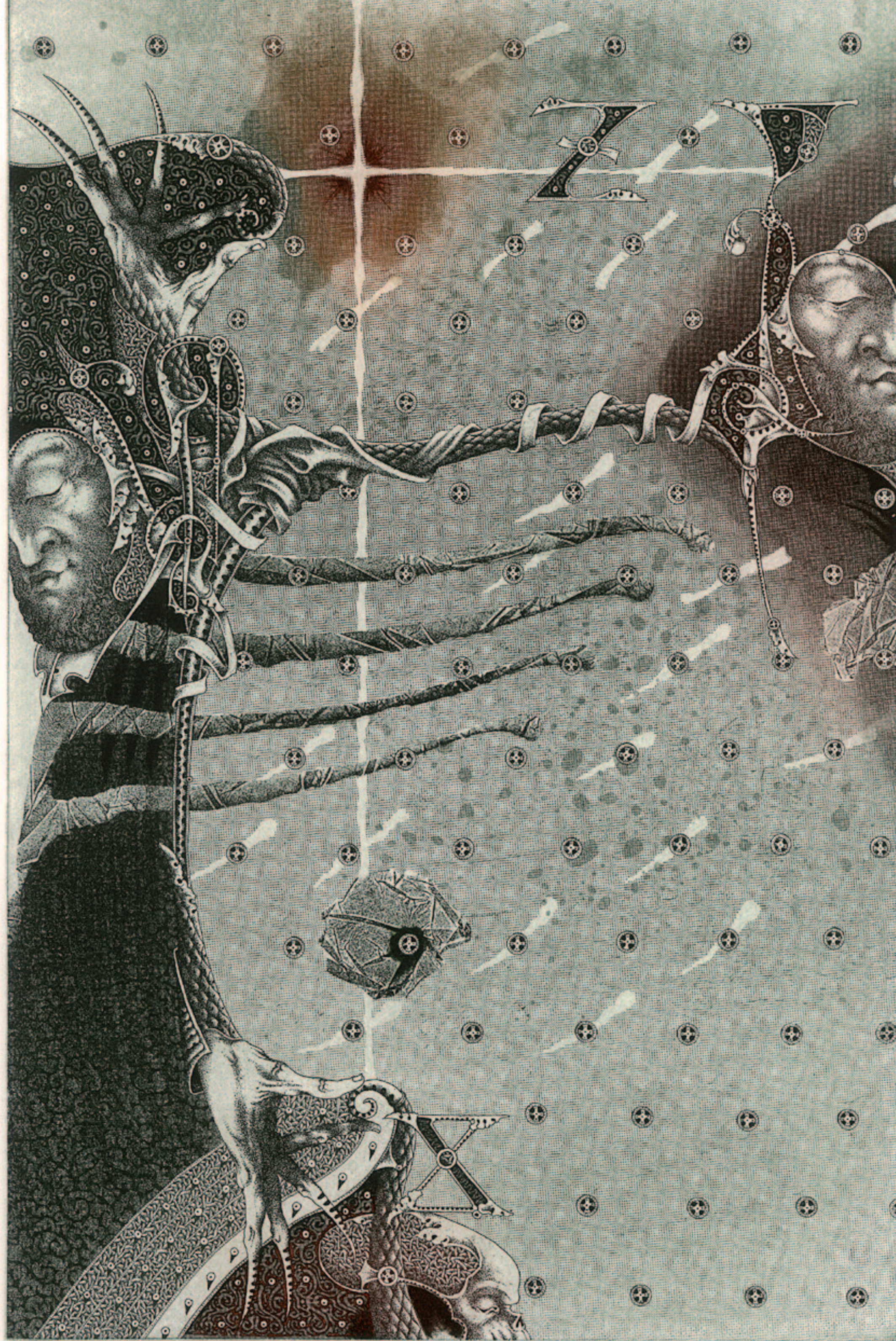
Данный проект был осуществлён благодаря участию итальянского мастера-печатника Джулиано Якомуччи – одного из лучших европейских печатников. Это сотрудничество обусловлено интересом Яковенко к европейской традиции взаимодействия художника-графика и мастера-печатника. Процесс работы над гравюрой, когда художник

нем увасобіць у мастацтве графікі сваё бачанне вобраза літары і яе ролі ў сучаснай культуры. Успрыняцце і інтэрпрэтацыя літары і слова адбываецца двума шляхамі: першы – гэта ўспрыняцце літары як знака з адназначным прачытаннем, другі – гэта інтэрпрэтацыя літары як сімвала з яго шматзначнасцю, асацыятыўнасцю і містычнасцю. У рэальных з'явах культуры гэтыя дзве плыні ўспрыняцця пераплятаюцца, узаемадапаўняюцца і сінтэзуюцца. У праекце «Алфавіт» Якавенка ўвасобіў менавіта такое сінтэзнае бачанне літары – адначасова як знака і як сімвала, звязаўшы яго са светам сваіх вобразаў. Акрамя таго, ён імкнуўся вырашыць пэўныя мастацкія задачы: паказаць прыгажосць і самадастатковасць літары, заключанай у пэўнай форме.

Дадзены праект быў увасоблены дзякуючы ўдзелу італьянскага майстра-друкара **Джуліяна Джкамучы** – аднаго з лепшых еўрапейскіх друкароў. Гэта супрацоўніцтва абумоўлена цікавасцю Якавенкі да еўрапейскай традыцыі ўзаемадзеяння мастака-графіка і майстра-друкара. Працэс працы над гравюрай, калі мастак малюе і гравіруе, а друкар робіць адбітак з гравёрнай дошкі, дае незвычайныя вынікі. Майстар-друкар бачыць гравюру па-свойму, і таму яго адбітак утрымлівае яшчэ нешта, акрамя задуманага мастаком.

35/60 · A.B.C. ·

E/A C3 C7 2009

artist and a printing artist. Process of creating gravure when an artist draws and engraves and a printer makes an imprint from an engraving plate has incredible results. The printer-artist sees the gravure in own way and therefore his print contains something else besides what the artist meant. And precisely Italy was the land where the art of printing graphics reached its perfection unachievable by many European graphic schools.

The project «Alphabet» was printed and arranged by Giuliano Jacomucci in Italian San Benedetto del Tronto in 2009. The core principle of his realization was following ages-old European tradition of creating series of original graphic sheets in the form of a folder. Gravures are made by Yury Yakavenka applying techniques of etching and mezzotint each having author's signature. Uniqueness of the folder is determined by the fact that it is hand-made from natural materials in a very laconic way. High collection value is determined by a small number of folders: 60 copies are published marked with Arabic digits and 15 copies with Roman ones. This is a unique artistic creation which is able to adorn the most exquisite collection.

The folder «Alphabet» contains ten original gravures which are independent works of art implementing the author's perception of the theme. The series presents a certain sequence of images united with

рисует и гравирует, а печатник делает оттиск с гравёрной доски, даёт необычные результаты. Мастер-печатник видит гравюру по-своему, и поэтому его оттиск содержит ещё нечто, кроме задуманного художником. Именно в Италии мастерство печатной графики достигло совершенства, недоступного многим европейским графическим школам.

Проект «Алфавит» был напечатан и оформлен Джулиано Якомуччи в итальянском городе Сан Бенедетто дель Тронто в 2009 году. Основным принципом его реализации было следование многовековой европейской традиции создания серии оригинальных графических листов в виде папки. Гравюры выполнены Юрием Яковенко в техниках офорта и меццо-тинты, каждая из них имеет авторскую подпись. Неповторимость папке придаёт её ручное исполнение из натуральных материалов и лаконичность в её оформлении. Коллекционную ценность подчёркивает небольшой тираж издания: она отпечатана в 60 экземплярах, подписанных арабскими цифрами и в 15 экземплярах, подписанных римскими цифрами. Это уникальное художественное произведение, способное украсить самую изысканную коллекцию.

Папка «Алфавит» содержит десять оригинальных гравюр, которые являются самостоятельными

Менавіта ў Італіі майстэрства друкарскай графікі дасягнула дасканаласці, недаступнай многім еўрапейскім графічным школам.

Праект «Алфавіт» быў надрукаваны і афармлены Джуліяна Джакамучы ў італьянскім горадзе Сан Бенедзета дэль Тронта ў 2009 годзе. Асноўным прынцыпам яго рэалізацыі было следаванне шматвяковай еўрапейскай традыцыі стварэння серыі арыгінальных графічных лістоў у выглядзе папкі. Гравюры выкананы Юрыем Якавенкам у тэхніках афорта і мецца-тынты, кожная з іх мае аўтарскі подпіс. Непаўторнасць папцы надае яе ручное выкананне з натуральных матэрыялаў і лаканічнасць у яе афармленні. Калекцыйную каштоўнасць падкрэслівае невялікі тыраж выдання: яна надрукавана ў 60 экзэмплярах, падпісаных арабскімі лічбамі і ў 15 экзэмплярах, падпісаных рымскімі лічбамі. Гэта ўнікальны мастацкі твор, здольны ўпрыгожыць самую шыкоўную калекцыю.

numerous semantic and artistic boundaries. This picturesqueness has its dynamics which develops from one graphic sheet to another and from the beginning of the series to its end. The first gravure is a title page created according to a classic European tradition in a very laconic way focusing attention on a graphic headpiece and aesthetics of a letter and a word.

The gravure «A.B.C.» is an introduction into a world of Yakavenka's artistic images. On one hand quite sign letter images are easily read in it and on the other hand – here, for the first time for a viewer, mystic creatures appear. The creatures uniting the human and the beast nature symbolizing dual human nature which is eternally rushing between angel and demon. For the first time symbolic images, which afterwards will be present in most composition of the series, appear – they are the skull reminding about tragedy of human fate and the image of a hand, both divine and devilish making its own order. In general the gravure presents the image of the beginning

художественными произведениями, воплощающими авторское видение темы. Серия представляет собой определённую последовательность образов, соединённых многочисленными смысловыми и художественными связями. Эта образность имеет свою динамику, она развивается от одного графического листа к другому и от начала серии к концу. Первой гравюрой является титульный лист, который решён, согласно классической европейской традиции, очень лаконично, акцентируя внимание на графической заставке и на эстетике буквы и слова.

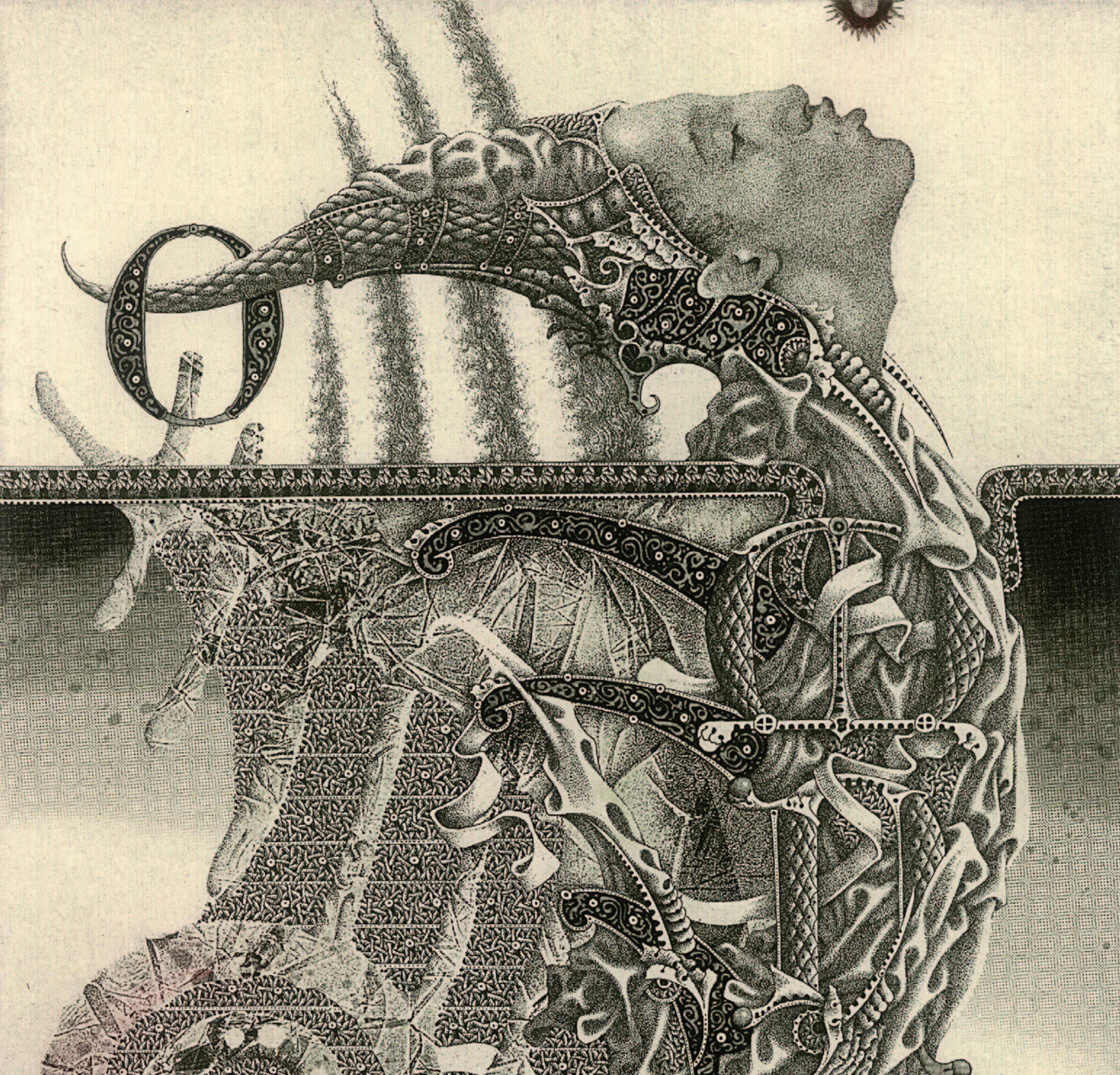
Гравюра «A.B.C.» является введением в мир художественной образности Яковенко. С одной стороны, в ней легко читаются вполне знаковые образы букв, с другой – здесь впервые для зрителя появляются, как бы «просыпаются», фантастические существа, соединяющие в себе человеческое и звериное начала, которые символизируют двойственную природу человека, вечно мечущегося между ангелом и демоном. Впервые возникают символические изображения, которые затем будут присутствовать во многих композициях серии – это изображение черепа, напоминающего о трагичности человеческой судьбы, и изображение руки, одновременно божественной и дьявольской, властным жестом устанавливающей свой порядок. В целом в гравюре представлен

Папка «Алфавіт» утрымлівае дзесяць арыгінальных гравюр, якія з'яўляюцца самастойнымі мастацкімі творамі, што ўвасабляюць аўтарскае бачанне тэмы. Серыя ўяўляе сабой пэўную паслядоўнасць вобразаў, спалучаных шматлікімі сэнсавымі і мастацкімі сувязямі. Гэта вобразнасць мае сваю дынаміку, яна развіваецца ад аднаго графічнага ліста да другога і ад пачатку серыі да канца. Першай гравюрай з'яўляецца тытульны ліст, які вырашаны, адпаведна класічнай еўрапейскай традыцыі, вельмі лаканічна, акцэнтуючы ўвагу на графічнай застаўцы і на эстэтыцы літары і слова.

Гравюра «A.B.C.» – гэта ўводзіны ў свет мастацкай вобразнасці Якавенкі. З аднаго боку, у ёй лёгка чытаюцца цалкам знакавыя вобразы літар, з другога – тут упершыню для гледача з'яўляюцца, нібыта «прачынаюцца», фантастычныя істоты, якія спалучаюць у сабе чалавечы і звярыны пачаткі і сімвалізуюць дваістую прыроду чалавека, каторы вечна вагаецца паміж анёлам і дэманам. Упершыню ўзнікаюць сімвалічныя выявы, якія затым будуць прысутнічаць у многіх кампазіцыях серыі – гэта выява чэрапа, што нагадвае аб трагічнасці чалавечага лёсу, і выява рукі, адначасова боскай і д'ябальскай, што ўладарным жэстам усталёўвае свой парадак. У цэлым у гравюры прадстаўлены

E/A C3 C7 2008

of the world, created by the artist in his imagination.

Graphic sheet «D.E.F.» implements the idea of world development: spiral of time expands, the divine hand adds something else of very important, fantastic creatures play with a viewer winking and smiling at him. Gravure «G.H.» presents a more humanized image – which is maybe appearance of a man on the way of world creation. Vividness of «I.J.K.L.» is based on the play of conditions most inherent to human psychics: seriousness, grief, joy, affect – which correspond to the main genres of human culture: drama, tragedy, comedy and farce. The divine hand thoroughly protects the created world in the outskirts of which skulls are hidden. The gravure «M.N.O.» reflects eternal human destiny – willing to become free of bounding circumstances being either subjection to necessity and death or limitations of nature and society. The image is very sophisticated and at the same time very laconic, the letters are incorporated in such a way that they are percepted almost on intuitive level.

«P.Q.R.» proclaims the beginning of the end of created by the artist universe: movement circles, closes and stops. In «S.T.U.Y.» sheet a very exalted but constrained human creature starts to fall asleep and attentive eyes of many angels-demons watch him passing away. The gravure «X.V.Z.» reveals that after a

образ начала мира, созданного художником в своём воображении.

Графический лист «D.E.F.» воплощает идею развития мира: разворачивается спираль времени, божественная рука добавляет ещё нечто важное, фантастические существа заигрывают со зрителем, подмигивая и улыбаясь ему. Гравюра «G.H.» представляет более очеловеченный образ – может быть, это появление человека на пути формирования мироздания. Образность «I.J.K.L.» построена на игре состояний, наиболее присущих человеческой психике: серьёзность, печаль, радость, аффект, – которые соответствуют основным жанрам человеческой культуры: драма, трагедия, комедия и фарс. Божественная рука заботливо охраняет созданный мир, на периферии которого прячутся черепа. Гравюра «M.N.O.» воплощает извечную судьбу человека – стремление освободиться от связывающих его обстоятельств, будь то подчинение необходимости и смерти или ограничения природы и общества. Образ очень сложен и одновременно лаконичен, буквы вплетаются в него так, что воспринимаются почти на интуитивном уровне.

«P.Q.R.» возвещает начало конца созданного художником мироздания: движение повторяется по кругу, замыкается и останавливается. В листе «S.T.U.Y.» очень светлое, но всё-таки скованное человеческое

вобраз пачатку свету, створанага мастаком у сваім уяўленні.

Графічны ліст «D.E.F.» увасабляе ідэю развіцця свету: разварочваецца спіраль часу, боская рука дадае яшчэ нешта важнае, фантастычныя істоты жартуюць з гледачом, падміргваючы і ўсміхаючыся яму. Гравюра «G.H.» прадстаўляе больш ачалавечаны вобраз – можа быць, гэта з’яўленне чалавека на шляху фарміравання сусвету. Вобразнасць «I.J.K.L.» пабудавана на гульні станаў, найбольш уласцівых чалавечай псіхіцы: сур’ёзнасць, смутак, радасць, афект, – якія адпавядаюць асноўным жанрам чалавечай культуры: драма, трагедыя, камедыя і фарс. Боская рука клапатліва ахоўвае створаны свет, на перыферыі каторага хаваюцца чарапы. Гравюра «M.N.O.» увасабляе адвечны лёс чалавека – імкненне вызваліцца ад звязваючых яго абставінаў, такіх як падпарадкаванне неабходнасці і смерці альбо абмежаванні прыроды

man leaves the world still remains, inhabited with the same mystic creatures controlling his further destiny, shown by shine of a remote star.

Distinguishing features of graphic series «Alphabet» are strong expression, richness of tone interrelations, refinement of lacy strokes and quaint textures, complexity of compositions uniting great number of elements into harmonic integrity. Figurativeness of works is very complicated. It is based on symbolism and associativity and therefore assumes multiple variants of interpretations.

Biography of Yury Yakavenka reflects the historic peculiarities of its time – dynamism, mobility, communicativeness and at the same time devotion to native land. He was born in 1965 in Russia, grew up in Belarusian Grodna, studied in Minsk and then returned to Grodna to live and to work. Not being originally Belarusian he became one by character, world outlook, spirit and always emphasized his belonging to Belarusian culture.

существо начинает засыпать, и его уход наблюдают внимательные глаза многочисленных ангелов-демонов. Гравюра «X.V.Z.» показывает, что после ухода человека остаётся мир, населённый всё теми же фантастическими персонажами, которые распоряжаются его дальнейшей судьбой, указанной блеском далёкой звезды.

Графическая серия «Алфавит» отличается сильной экспрессией, богатством тональных отношений, тонкостью кружевных штрихов и причудливых фактур, сложностью композиций, которые объединяют большое количество элементов в гармоничную целостность. Гравюры не имеют конкретного сюжета, поскольку автор избегает прямого отображения реальности. Образность произведений очень сложная, она основана на символизме и ассоциативности и поэтому предполагает множество вариантов интерпретаций.

Творческая биография Юрия Яковенко воплощает исторические особенности своего времени: динамизм, мобильность, коммуникативность и при этом привязанность к своему краю. Родился он в 1965 году в России, вырос в Гродно на Беларуси, учился в Минске, а жить и работать снова вернулся в Гродно. Не будучи белорусом по происхождению, он стал им по менталитету, характеру, мировоззрению и всегда

і грамадства. Вобраз вельмі складаны і адначасова лаканічны, літары ўплятаюцца ў яго так, што ўспрымаюцца амаль на інтуітыўным узроўні.

«P.Q.R.» абвяшчае пачатак канца створанага мастаком сусвету: рух паўтараецца па крузе, замыкаецца і спыняецца. У лісце «S.T.U.Y.» вельмі светлая, але ўсё-такі скаваная чалавечая істота пачынае засыпаць, і яе адыход назіраюць уважлівыя вочы шматлікіх анёлаў-дэманаў. Гравюра «X.V.Z.» паказвае, што пасля адыхода чалавека застаецца свет, населены ўсё тымі ж фантастычнымі персанажамі, якія распараджаюцца яго далейшым лёсам, указаным бляскам далёкай зоркі.

Графічная серыя «Алфавіт» адрозніваецца моцнай экспрэсіяй, багаццем тонавых адносін, тонкасцю карункавых штрыхоў і мудрагелістых фактур, складанасцю кампазіцый, якія аб'ядноўваюць вялікую колькасць элементаў у гарманічную цэласнасць. Гравюры не маюць канкрэтнага сюжэта, паколькі аўтар пазбягае прамога адлюстравання рэальнасці. Вобразнасць твораў вельмі складаная, яна заснавана на сімвалізме і асацыятыўнасці і таму прадугледжвае мноства варыянтаў інтэрпрэтацый.

Творчая біяграфія Юрыя Якавенкі ўвасабляе гістарычныя асаблівасці свайго часу:

Choosing a profession was not an issue for Yakavenka as atmosphere of creative work was always present in his family: great grandfather, grandfather, father were fond of drawing. Creative energy accumulated with generations was fully expressed in Yury. When he was fourteen he knew exactly that art was precisely graphics for him. Yakavenka graduated from Belarusian Academy of Arts. This education was classical, it consciously formed the future artist, made the basis of professionalism, helped to express individuality. The first exhibition in 1988 when the works of a student were presented on the republican level can be considered the beginning of creative biography of Yakavenka.

Artistic distinctiveness of Yury Yakavenka was formed gradually: the problem of individuality for him – is a problem of creative growth, continuous search and coming over oneself. Having tried different graphic materials and techniques the artist had chosen for himself very laborious techniques – etching, mezzotint and aquatint. Their complicated combination dives velvet imprint which exquisiteness has no even among other graphical techniques. Mastering the real craftsmanship and certainty in chosen life path resulted in crystallization of own artistic style.

Yury Yakavenka is a very intellectual and sophisticated artist. He likes to create series of gravures

акцентировал свою принадлежность к белорусской культуре.

Проблемы выбора профессии для Яковенко практически не существовало. В его семье господствовала атмосфера творчества: прадед, дед, отец увлекались рисованием. Накопленная поколениями творческая энергия в полную силу воплотилась в Юрии. Уже с 14 лет он знал, что его искусство – это именно графика. Яковенко получил высшее художественное образование в Белорусской академии искусств. Это образование было классическим, оно целенаправленно формировало художника, закладывало основы профессионализма и помогало выявлению индивидуальности. Началом творческой биографии Яковенко можно считать выставку 1988 года, где ещё во время учёбы художника его произведения были представлены на республиканском уровне.

Творческая самобытность Яковенко формировалась постепенно: проблема индивидуальности для него – это проблема постоянных поисков, роста и преодоления себя. Перепробовав разные графические материалы и техники, художник определил своими техниками очень трудоёмкие офорт, меццо-тинту и акватинту. Их сочетание даёт бархатистый оттиск, который по выразительности не имеет равных среди графических техник.

дынамізм, мабільнасць, камунікатыўнасць і пры гэтым прывязанасць да свайго краю. Нарадзіўся ён у 1965 годзе ў Расіі, вырас у Гродне на Беларусі, вучыўся ў Мінску, а жыць і працаваць зноў вярнуўся ў Гродна. Не будучы беларусам па паходжанні, ён стаў ім па менталітэту, характары, светапогляду і заўсёды акцэнтаваў сваю прыналежнасць да беларускай культуры.

Праблемы выбара прафесіі для Якавенкі практычна не існавала. У яго сям'і валадарыла атмасфера творчасці: прадзед, дзед, бацька захапляліся маляваннем. Назапашаная пакаленнямі творчая энергія ў поўную моц увасобілася ў Юрыі. Ужо з 14 гадоў ён ведаў, што яго мастацтва – гэта менавіта графіка. Якавенка атрымаў вышэйшую мастацкую адукацыю ў Беларускай акадэміі мастацтваў. Гэта адукацыя была класічнай, яна мэтанакіравана фарміравала мастака, закладвала асновы прафесіяналізму і дапамагала выяўленню

united with personally significant topics: «Archipelago», «Signs», «Alchemy», «Runes». He is attracted by the past where he searches for values harmonic to his world vision. Various historic cultural phenomena – appearances of different cultures, epochs and civilizations – trigger creating reflections of personal ideas. The artist firmly combines cultural signs, symbols and myths and creates his own world through his own perception.

Works of Yakavenka are meant for thoughtful viewer aiming at cognition of his world, interpretation the signs and symbols, understanding the sense disguised inside. His engravings evoke overwhelming desire to perceive mysterious life happening in them. Enigmatic images absolutely confuse viewer, however confidence of the author makes them go beyond the limits of routine and believe in reality of depicted world. It possesses incredible hypnotic power, makes to continuously closely observe and find new and new semantic and artistic values.

Овладение настоящим мастерством и уверенность в правильности избранного пути привели к кристаллизации собственного художественного стиля.

Юрий Яковенко – высокоинтеллектуальный и поэтому очень сложный художник. Он предпочитает создавать серии гравюр, объединённых значимыми для него темами: «Архипелаг», «Знаки», «Алхимия», «Руны». Его привлекает прошлое, где он отыскивает ценности, созвучные своему мироощущению. Поводом для воплощения собственных идей становятся многочисленные историко-культурные феномены – явления разных культур, эпох и цивилизаций. Художник уверенно соединяет культурные знаки, символы, мифы и через личное видение создаёт свой собственный мир.

Произведения Яковенко рассчитаны на вдумчивого зрителя, который стремится познать этот мир, интерпретировать знаки и символы, понять заключённый в них смысл. Его гравюры рождают непреодолимое желание постичь ту таинственную жизнь, которая в них происходит. Загадочность образов вызывает у зрителя определённую растерянность, но уверенность автора позволяет выходить за границы повседневности и верить в реальность изображённого мира. Он обладает необычайной гипноти-

індывідуальнасці. Пачаткам творчай біяграфіі Якавенкі можна лічыць выстаўку 1988 года, дзе яшчэ падчас вучобы мастака яго творы былі прадстаўлены на рэспубліканскім узроўні.

Творчая самабытнасць Якавенкі фарміравалася паступова: праблема індывідуальнасці для яго – гэта праблема няспынных пошукаў, росту і пераадолення сябе. Перасправабаваўшы розныя графічныя матэрыялы і тэхнікі, мастак вызначыў сваімі тэхнікамі вельмі працаёмкія афорт, меццатынту і акватынту. Іх спалучэнне дае аксамітны адбітак, які па выразнасці не мае роўных сярод графічных тэхнік. Авалоданне сапраўдным майстэрствам і ўпэўненасць у правільнасці выбранага шляху прывялі да крысталізацыі ўласнага мастацкага стылю.

Юрый Якавенка – высокаінтэлектуальны і таму вельмі складаны мастак. Ён любіць ствараць серыі гравюр, яб'ядналых значнымі для яго тэмамі: «Архіпелаг», «Знакі», «Алхімія», «Руны». Яго прываблівае мінулае, дзе ён адшуквае каштоўнасці, сугучныя свайму светаадчуванню. Нагодай для ўвасаблення ўласных ідэй становяцца шматлікія гісторыка-культурныя фенамены – з'явы розных культур, эпох і цывілізацый. Мастак упэўнена спалучае культурныя знакі, сімвалы, міфы і праз асабістае бачанне стварае свой уласны свет.

E/A C3C7 2009

Long time ago Yury Yakavenka had received recognition of Belarusian and European art. Annually he takes part in numerous exhibition projects. His awards from international contests and biennale of graphics really impress. Yakavenka was the first Belarusian artist who in 1993 was made a special mention by The Grand Prix at a prestigious International biennial graphic «Josep de Ribera» in Spanish Xativa. During his creative activity Yakavenka became really famous among artists of Western and Eastern Europe.

Showing his works in different countries Yakavenka aims at creating the image of Belarusian graphics in the world, establish firm relationships between Belarusian artists and European artistic environment. Being in a tight contact with representatives of European culture the artist always persistently emphasizes his national identity. Similarity to others for him means unification, loss of personal significance and domination. Yakavenka aims at developing of personal individuality, saving national dis-

ческой силой, заставляет бесконечно всматриваться и находить всё новые и новые смысловые и эстетические ценности.

Творчество Юрия Яковенко уже давно получило признание в белорусской и европейской художественной среде. Ежегодно он участвует в многочисленных выставочных проектах, его награды на международных конкурсах действительно впечатляют. Яковенко первым из белорусских художников в 1993 году был отмечен гран-при на престижном международном биенале графики «Хосе де Рибера» в испанском городе Хатива. За время творческой деятельности он получил широкую известность в художественных кругах Западной и Восточной Европы.

Демонстрируя свои работы в разных странах, Яковенко стремится создать имидж белорусской графики в мире, наладить тесные связи между белорусскими художниками и европейской художественной средой. Интенсивно контактируя с представителями иностранной культуры, художник всегда подчёркивает свою национальную принадлежность. Быть похожим на других европейцев означает для него унификацию, утрату своей ценности и преимущества. Яковенко стремится развивать собственную индивидуальность, сохранять национальную само-

Творы Якавенкі разлічаны на ўдумлівага гледача, які імкнецца спазнаць гэты свет, інтэрпрэтаваць знакі і сімвалы, зразумець схаваныя ў іх сэнсы. Яго гравюры нараджаюць непераадольнае жаданне спасцігнуць тое таямнічае жыццё, што ў іх адбываецца. Загадкавасць вобразаў выклікае ў гледача пэўную разгубленасць, але ўпэўненасць аўтара дазваляе выходзіць за межы паўсядзённасці і верыць у рэальнасць выяўленага свету. Ён валодае незвычайнай гіпнатычнай сілай, прымушае бясконца ўглядацца і знаходзіць усё новыя і новыя сэнсавыя і эстэтычныя каштоўнасці.

Творчасць Юрыя Якавенкі ўжо даўно атрымала прызнанне ў беларускім і еўрапейскім мастацкім асяроддзі. Штогод ён удзельнічае ў шматлікіх выставачных праектах, яго ўзнагароды на міжнародных конкурсах сапраўды ўражваюць. Якавенка першым з беларускіх мастакоў у 1993 годзе быў адзначаны гран-пры на прэстыжнай міжнароднай біенале графікі «Хасэ дэ Рыбера» у іспанскім горадзе Хаціва. За час творчай дзейнасці ён атрымаў шырокую вядомасць у мастацкіх колах Заходняй і Усходняй Еўропы.

Дэманструючы свае працы ў розных краінах, Якавенка імкнецца стварыць імідж беларускай графікі ў свеце, наладзіць цесныя сувязі паміж беларускімі

tinction, being European artist with Belarusian roots.

Different artistic traditions are found in creative work of Yakavenka which makes it difficult to refer him to a definite trend of contemporary art. His works are related to European medieval miniature and Bosch mystics, surrealism and symbolism, national traditions of Sarmatian portrait and historicism. The easiest way is to relate his work to postmodernism, though this unified notion doesn't really reflect its essence. The artist is so original that for now it is impossible to find the right definition. Combining the best national and European cultural traditions graphics of Yury Yakavenka creates the image of contemporary Belarusian art.

Sviatlana Yanchalouskaya,
Doctor of Philosophy

Translated by ***Sergey Burlyka***

бытность, быть европейским художником с белорусскими корнями.

В творчестве Юрия Яковенко можно выявить разные художественные традиции, и поэтому очень сложно причислить его к определённому направлению современного искусства. Его произведения отсылают к европейской средневековой миниатюре и мистике Босха, сюрреализму и символизму, белорусским традициям сарматского портрета и историзма. Проще всего назвать его творчество термином постмодернизм, но это унифицированное понятие никак не определяет его сущности. Художник настолько оригинален, что пока сложно найти для него точное определение. Соединяя лучшие национальные и европейские культурные традиции, графика Юрия Яковенко создаёт облик современного белорусского искусства.

Светлана Янчеловская,
кандидат философских наук

мастакамі і еўрапейскім мастацкім асяроддзем. Інтэнсіўна кантактуючы з прадстаўнікамі замежнай культуры, мастак заўсёды падкрэслівае сваю нацыянальную прыналежнасць. Быць падобным да іншых еўрапейцаў азначае для яго ўніфікацыю, страту сваёй вартасці і перавагі. Якавенка імкнецца развіваць уласную індывідуальнасць, захоўваць нацыянальную самабытнасць, быць еўрапейскім мастаком з беларускімі каранямі.

У творчасці Юрыя Якавенкі можна вылучыць розныя мастацкія традыцыі, і таму вельмі складана далучыць яго да пэўнага накірунку сучаснага мастацтва. Яго творы адсылаюць да еўрапейскай сярэднявечнай мініяцюры і містыкі Босха, сюррэалізму і сімвалізму, беларускіх традыцый сармацкага партрэта і гістарызму. Прасцей за ўсё назваць яго творчасць тэрмінам постмадэрнізм, але гэтае ўніфікаванае паняцце ніяк не вызначае яе сутнасці. Мастак настолькі арыгінальны, што пакуль складана знайсці для яго дакладнае азначэнне. Спалучаючы лепшыя нацыянальныя і еўрапейскія культурныя традыцыі, графіка Юрыя Якавенкі стварае воблік сучаснага беларускага мастацтва.

Святлана Янчалоўская,
кандыдат філасофскіх навук

alfabeto

cartella composta
da 10 incisioni di **Jurij Jakovenko**
e
da una prosa di **Eugenio De Signoribus**
è stata realizzata dalla Stamperia d'Arte Calcos
in 60 esemplari con numeri arabi
più 15 con numeri romani
le incisioni sono state stampate su fondino Oxford
con supporto di carta Pescia 200 grammi

hanno collaborato
per l'impaginazione **Pietro Ficcadenti**
per le cartelle contenitrici **Eleonora Staffoggia**

l'opera curata
da **Giuliano Iacomucci**
è stata portata a termine
a San Benedetto del Tronto
nell'Ottobre 2009

35/60

E/A